

НАПРЯМ 3. ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКИ

Кохана А. О.
студентка V курсу фармацевтичного факультету

Гала Л. О.
*доктор фармацевтичних наук,
доцент кафедри організації та економіки фармації
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

ФАРМАЦЕВТИЧНА ПОСЛУГА ЯК НАПРЯМ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Актуальність. В умовах упровадження в Україні вимог Належної аптечної практики набувають актуальності питання соціальної відповідальності фармацевтичних працівників перед суспільством. Кінцевою метою роботи фахівців аптечних закладах є забезпечення добробуту й сприяння збереженню здоров'я громадян шляхом забезпечення раціонального й економічно ефективного призначення, належного використання лікарських засобів (ЛЗ), надання допомоги в разі відповідального самолікування. Враховуючи євроінтеграційний вектор розвитку України доцільним є дослідження досвіду фармацевтичної практики в Європі та інших розвинених країнах.

Мета. Проаналізувати основні підходи та особливості надання фармацевтичних послуг у розвинених країнах світу як перспективного напрямку для вітчизняної фармації.

Методи дослідження. Бібліографічний, систематизація, узагальнення.

Результати. Проведений аналіз спеціальної літератури з питань організації діяльності фармацевтичних працівників свідчить, що останніми роками в розвинених країнах роль фармацевта суттєво змістилася від спеціаліста з реалізації ЛЗ до активного члена медичної команди. Ці зміни дозволяють

фахівцям аптечних закладів рекомендувати безрецептурні ЛЗ у разі відповідального самолікування, поширювати інформацію про ліки, слідкувати за їхньою якістю, моніторити лікування від наркозалежності, управляти поставками ліків тощо.

Отримані результати наукового пошуку підтверджують значне розширення функцій фармацевтичних працівників та специфіку змін у напрямку зростання їхньої соціальної відповідальності за стан здоров'я населення загалом. Це, наприклад, право фармацевтів призначати ЛЗ (Великобританія); інформування пацієнтів із питань здоров'я (дієти, фізичні навантаження), додаткові медичні послуги: щеплення від грипу, інші ін'єкції (США); установлення діагнозу і призначення курсу лікування, утилізація невикористаних медикаментів (Іспанія); реалізація інформаційної продукції з питань охорони здоров'я (Німеччина); проведення інформаційно-просвітницьких заходів щодо припинення куріння чи зменшення ваги тіла (Данія); ведення єдиної бази даних пацієнтів для забезпечення оптимальної взаємодії «лікар – фармацевт – пацієнт» (Франція); контроль санітарного стану за якістю води, повітря, освітлення, рівнем шуму в усіх областях країни, просвітня робота серед учнів шкіл про раціональне і безпечне застосування ЛЗ (Японія) [1].

За опрацьованими джерелами в європейських країнах передбачено наступні види діяльності, які розглядаються як доповнення до основної фармацевтичної практики:

- ведення конфіденційної документальної бази даних про пацієнта (персональна інформація) і про ЛЗ, що надаються конкретному пацієнтові;

- навчання пацієнтів правилам безпечного і ефективного застосування ЛЗ при конкретному захворюванні, а також правилам поведінки з пристроями (обладнанням), необхідними для моніторингу або введення ЛЗ (співробітництво з пацієнтом);

- участь у розробці плану терапії (фармакотерапевтичний план) рецептурними засобами з пацієнтом і лікарем, що виписав рецепт;

- контроль і реєстрація відомостей про досягнення бажаних результатів фармакотерапії на підставі обговорення їх із пацієнтом.

Висновки. Досліджено позитивний досвід участі фармацевтичних працівників за кордоном в охороні здоров'я населення шляхом реалізації різноманітних програм, спрямованих на його підтримку й збереження. Розглянуті напрями діяльності фахівців потребують координації їхніх дій задля забезпечення фармацевтичних послуг належної якості та набуття нових практичних навичок у процесі безперервного професійного розвитку.

Список літератури:

1. Москаленко Р. Основные фармацевтические услуги: опыт развитых стран. *Еженедельник Аптека*. 2018. № 35 (1156). URL: <https://www.apтека.ua/article/470262>

Марченко С. І.
старший викладач

Протункевич О. О.
кандидат біологічних наук, доцент

Пономарьова Л. А.
асистент

Чебанова В. О.
студентка
Державний університет «Одеська політехніка»
м. Одеса, Україна

ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ЕКСТРАГУВАННЯ ВОДОРОЗЧИННИХ СЛИЗИСТИХ ПОЛІСАХАРИДІВ З *FOLIA PLANTAGINIS MAJOR*

Для лікування багатьох захворювань у 90% випадків використовують лікарські препарати синтетичного і природного походження. Синтетичні лікарські засоби достатньо токсичні і вони мають небажаний побічний ефект. Тому лікарі і пацієнти